

Юлія ПЕТУТІНА,
приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу

ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ: РОЗВАЖАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНІ ТЕСТИ ЗІ СПАДЩИНИ

Нещодавно в Офіційній групі Нотаріальної палати України в соціальній мережі Фейсбук (далі — ФБ) мною були розміщені тести зі спадщини, які викликали неабиякий інтерес нотаріальної спільноти. Тести розроблені на підставі проблемних та практичних питань нотаріусів.

Варто зауважити, що на жодне запитання не було дано тільки правильну відповідь. Комусь запитання здаються некоректними, але, на своє «виправдання», хочу зазначити, що насправді дуже важко відшукати у нотаріальному законодавстві єдину правильну відповідь на поставлені запитання. На мій погляд, майже всі запитання у розроблених тестах є цілісними, але не всі з цим згодні. А якщо ви не погоджуєтесь з визначеною мною правильною відповіддю, головне, щоб такий погляд був обґрунтований законодавством.

Отже, «не бийте музиканта, він грає, як вміє».

Відповіді на тести будуть розміщені в наступному номері журналу «Мала енциклопедія нотаріуса», а для оперативного рішення — через 15 днів після виходу журналу в Офіційній групі «Мала енциклопедія нотаріуса» на ФБ.

Найбільш цікаві та ґрунтовні відповіді, за рішенням автора цієї рубрики, будуть надруковані та прокоментовані у наступному номері журналу «Мала енциклопедія нотаріуса».

ТЕСТ I

(тест, який був розміщений в Офіційній групі Нотаріальної палати України у ФБ)

1. Заява про прийняття/відмову від спадщини, яку особисто подає спадкоємець

(оформлює у Вас), викладається на бланку із засвідченням підпису заявника.

Відповіді

- А. Так
- Б. Ні
- В. На бланку, але без нотаріального засвідчення підпису
- Г. Підпис засвідчується, але не на бланку

2. Чи проставляється на заявах час їх подання?

Відповіді

- А. Ні
- Б. Так
- В. Тільки якщо заява надійшла поштою

3. Чи потрібно записувати заяви у Журнал реєстрації вхідних документів?

Відповіді

- А. Так, усі
- Б. Ні, ніколи не записуються
- В. Тільки ті, що надійшли поштою
- Г. Тільки ті, що надходять від спадкоємців-нерезидентів

4. Що насамперед має зробити нотаріус, коли надійшла заява, якщо за словами спадкоємця спадкова справа ще не заводилась?

Відповіді

- А. Перевірити наявність заповіту
- Б. Перевірити наявність спадкової справи
- В. Зареєструвати спадкову справу

5. Чи є обов'язковим подання свідоцтва про смерть при заведенні спадкової справи?

Відповіді

- А. Обов'язково
- Б. Не потрібно
- В. Бажано, щоб не допустити помилки при заведенні справи

6. Чи може спадкоємець за заповітом прийняти спадщину за заповітом і при цьому відмовитись від спадкування за законом?

Відповіді

- А. Так. Звісно
- Б. Ні, не може

7. Чи може спадкоємець за заповітом відмовитись від спадкування за заповітом і при цьому прийняти спадщину за законом?

Відповіді

- А. Так, може
- Б. Ні, не може

8. Якщо при заведенні спадкової справи у спадкоємця немає оригіналу (або нотаріально засвідченої копії) свідоцтва про смерть, чи перевіряє нотаріус відсутність заповітів/спадкових договорів за даними Спадкового реєстру?

Відповіді

- А. Так, перевіряє, це обов'язково при заведенні спадкової справи
- Б. Ні, не перевіряє, бо не подано оригінал свідоцтва про смерть (або нотаріально засвідченої копії)

9. І наостанок несподіване запитання з діловодства: з чого складається індекс документа (вихідний номер) за запитаними, пов'язаними зі спадковою справою?

Відповіді

- А. Із номера за номенклатурою, номера спадкової справи, порядкового номера Журналу вихідної кореспонденції: 02-14/7-2016/4
- Б. Із порядкового номера з Журналу вихідної кореспонденції, номера справи за номенклатурою: 2/02-14

В. Із номера зі стелі, номера з підлоги, року народження першої дитини, року видачі спадщини: 23/18/2011/2017

ТЕСТ II

(тест, який був розміщений в Офіційній групі Нотаріальної палати України у ФБ)

1. Жили-були чоловік, його син, його онука (зареєстровані за однією адресою).

Чоловік склав заповіт на все своє майно на сина.

Майно є особистим майном чоловіка, інших спадкоємців немає.

Помирає чоловік, а через 2 місяці — його син.

Яким чином онука може отримати право на спадкування після чоловіка?

Відповіді

- А. За правом представлення
- Б. За спадковою трансмісією
- В. Як спадкоємець 5-ї черги
- Г. Спадкує після свого батька (сина чоловіка), який прийняв спадщину, але не оформив її

2. Жили-були чоловік, його син, його онука (зареєстровані всі окремо).

Чоловік склав заповіт на все своє майно на сина.

Майно є особистим майном чоловіка, інших спадкоємців немає.

Помирає чоловік, а через 2 місяці — його син.

Яким чином онука може отримати право на спадкування після чоловіка?

Відповіді

- А. За правом представлення
- Б. За спадковою трансмісією
- В. Як спадкоємець 5-ї черги
- Г. Спадкує після свого батька (сина чоловіка), який прийняв спадщину, але не оформив її

3. Жили-були чоловік, його син, його онука (зареєстровані за однією адресою).

Чоловік склав заповіт на все своє майно на сина.

Майно є особистим майном чоловіка, інших спадкоємців немає.

Помирає син, а через 2 місяці — чоловік (батько сина).

Яким чином онука може отримати право на спадкування після чоловіка?

Відповіді

- А. За правом представлення
- Б. За спадковою трансмісією
- В. Як спадкоємець 5-ї черги
- Г. Спадкує після свого батька (сина чоловіка), який прийняв спадщину, але не оформив її

4. Жили-були чоловік, його син, його онука (зареєстровані всі окремо).

Чоловік склав заповіт на все своє майно на сина.

Майно є особистим майном чоловіка, інших спадкоємців немає.

Помирає чоловік.

Яким чином онука може отримати право на спадкування після чоловіка (у разі якщо син не подасть заяву про прийняття спадщини за 6 місяців)?

Відповіді

- А. За правом представлення
- Б. За спадковою трансмісією
- В. Як спадкоємець 5-ї черги
- Г. Не може спадкувати

ТЕСТ III

(новий тест зі спадщини)

1. Чоловік та дружина загинули внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, яка сталася вранці. Чоловік помер одразу, а дружина через три години після нього. Кожен з них має спадкове майно, що належить їм особисто. Вони мають двох спільних дітей та кожний має батьків, усі претендують на спадщину, усі зареєстровані за однією адресою. Яким чином розподілятиметься спадкове майно після чоловіка?

Відповіді

- А. Успадкують порівну діти та батьки чоловіка як спадкоємці першої черги,

а частку, яку б успадкувала дружина, — батьки дружини за правом спадкової трансмісії.

Б. Успадкують порівну діти та батьки чоловіка

В. Дружина померла пізніше, отже, спадщину прийняла, але не оформила, її частка у спадщині чоловіка розподілиться між її дітьми і батьками, а інше успадкують діти та батьки чоловіка порівну.

2. Чи може особа заповісти своє майно на користь певного зоопарку?

Відповіді

- А. Не може, бо навіщо звірям її майно
- Б. Не може, оскільки спадкоємцями можуть бути лише фізичні особи
- В. Може

3. Яка стаття Цивільного кодексу України зазначається як підстава спадкування у свідомстві про право на спадщину, якщо спадкує син після батька за законом? Батько помер у 2015 році.

Відповіді

- А. Ст. 1261
- Б. Ст. 1296
- В. Ст. 1258

4. Особа залишила заповіт на все своє майно на А. у 2013 році. Пізніше, у 2014 році, залишила заповідальне розпорядження на вклад у банку Б. У 2015 році особа склала заповіт на квартиру на Б., а все інше майно заповіла В. Які розпорядження будуть враховані при оформленні спадщини, якщо особи А, Б і В. прийняли спадщину, спадкоємців на обов'язкову частку немає, права подружжя на частку немає, спадкове майно: квартира, вклад, мотоцикл?

Відповіді

- А. Особа А. отримає мотоцикл на підставі заповіту 2013 року; особа Б. отримає вклад на підставі заповідального розпорядження 2014 року та квартиру на підставі заповіту, особа В. отримає все інше на підставі заповіту 2015 року.

- Б.** Особа А. нічого не отримає, особа Б. отримає вклад за заповідальним розпорядженням 2014 року та квартиру за заповітом 2015 року, особа В. отримає мотоцикл за заповітом 2015 року
- В.** Особа А. не отримає нічого, особа Б. отримає квартиру за заповітом 2015 року, особа В. отримає вклад та мотоцикл на підставі заповіту 2015 року.
- Г.** Особа А. отримає все, бо заповіт на її ім'я був першим.